

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRODROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z PRZYRODY W KLASIE IV

Wymagania edukacyjne na ocenę dopuszczającą

Uczeń:

- Wyjaśnia, czym zajmuje się przyrodnik.
- Wymienia podstawowe zasady bezpieczeństwa na lekcjach przyrody.
- Wymienia dwie dziedziny nauk przyrodniczych.
- Wymienia zmysły człowieka.
- wyjaśnia, czym jest obserwacja, doświadczenie, eksperyment;
- zna podstawowe przyrządy pracy przyrodnika
- podaje stany skupienia materii i przykłady z otoczenia;
- zna pojęcie widnokregu i kierunki świata, potrafi wskazać je za pomocą kompasu lub obserwacji;
- zna pięć królestw organizmów
- wymienia cechy organizmów żywych;
- odróżnia samożywność i cudzożywność;
- podaje przykłady środowisk wodnych i lądowych oraz ich mieszkańców;
- rozpoznaje pospolite drzewa, liście, grzyby, rozróżnia iglaste i liściaste; zna zasady zachowania w lesie;
- wyjaśnia, czym jest pogoda, wymienia jej składniki i odczytuje temperaturę z termometru;
- podaje przykłady opadów, zjawisk pogodowych i zna skrót RCB;
- zna pory roku, zmiany w przyrodzie i daty ich rozpoczęcia;
- wymienia podstawowe układy i narządy człowieka (pokarmowy, oddechowy, krwionośny, ruchu, rozrodczy, nerwowy) oraz ich podstawowe funkcje;
- zna zasady zdrowego stylu życia i przykłady chorób bakteryjnych i wirusowych;
- wie, czym jest krajobraz i skała, wymienia formy terenu (wypukłe i wklęsłe), rozpoznaje je na ilustracjach;
- zna biegi rzeki, rodzaje krajobrazów, formy ochrony przyrody;
- wie, czym jest plan i mapa, rozpoznaje elementy mapy i znaki topograficzne;
- wymienia zasady ruchu drogowego dla pieszego oraz zasady bezpiecznego zachowania w terenie;
- dokonuje prostych obserwacji przyrodniczych w otoczeniu szkoły.

Wymagania edukacyjne na ocenę dostateczną

Uczeń:

- wie, czym jest przyroda i jakie są jej źródła wiedzy,
- rozpoznaje znaki ostrzegawcze na substancjach niebezpiecznych,
- zna zasady regulaminu pracowni przyrodniczej i bezpiecznej pracy,
- wie, jak zmysły i proste przyrządy (np. lupa, kompas) pomagają poznawać przyrodę,
- odróżnia doświadczenie od obserwacji i próbę badawczą od kontrolnej
- wymienia stany skupienia i przemiany (topnienie, parowanie itp.),
- podaje przykłady materii w otoczeniu,
- zna właściwości ciał (kruche, plastyczne, sprężyste).
- wskazuje widnokrąg, kierunki świata i wie, jak je wyznaczyć,
- zna budowę i działanie kompasu i gnomonu.
- zna czynności życiowe organizmów,
- rozróżnia podstawowe grupy organizmów (samożywne, cudzożywne, pasożyty, drapieżniki itp.),
- zna elementy środowiska: ożywione i nieożywione, naturalne i sztuczne,
- podaje przykłady organizmów z wód, lasu, łąki, pola uprawnego,
- zna rolę lasów i pól uprawnych.
- wie, czym są komórka, tkanka i wybrane układy narządów,
- zna funkcje układu pokarmowego, oddechowego, krwionośnego, kostnego i rozrodczego,
- wie, czym są zmysły i czynniki chorobotwórcze,
- zna zasady zdrowego stylu życia, profilaktyki i zagrożenia wynikające z używek,
- wie, jak korzystać z apteczki i numeru alarmowego.
- zna składniki pogody i przyrządy meteorologiczne,
- opisuje pogodę i rozpoznaje groźne zjawiska pogodowe,
- zna sposoby ochrony przed burzą i upałem,
- rozumie zjawiska związane z ruchem Słońca (górowanie, długość cienia).
- wie, że skały są zbudowane z minerałów,
- zna przykłady skał i form terenu (wypukłe i wklęsłe),
- rozpoznaje elementy krajobrazu i wpływ działalności człowieka,
- zna formy ochrony przyrody (parki, rezerваты, pomniki).
- zna różnicę między planem a mapą,
- umie korzystać ze skali i legendy mapy,
- orientuje mapę w terenie za pomocą kompasu,
- zna podstawowe elementy szkicu i pomiarów.
- rozpoznaje znane gatunki roślin i zwierząt w pobliżu szkoły,
- potrafi prowadzić proste obserwacje i pomiary.

Wymagania edukacyjne na ocenę dobra

Uczeń:

- wymienia dziedziny nauk przyrodniczych i podaje definicję przyrody,
- zna źródła wiedzy przyrodniczej,
- rozpoznaje substancje niebezpieczne w otoczeniu,
- wymienia narządy zmysłów i zna ich funkcje,
- dobiera proste przyrządy do obserwacji i doświadczeń, stawia hipotezę i planuje proste doświadczenie.
- porównuje stany skupienia, podaje przykłady ciał kruchych, sprężystych i plastycznych,
- posługuje się kierunkami świata (nazwy, skróty, kompas, cień, Gwiazda Polarna),
- wyjaśnia pojęcie widnokregu, oporu i przystosowania ciała do życia w wodzie.
- charakteryzuje czynności życiowe organizmów, definiuje komórkę,
- podaje przykłady organizmów samożywnych, cudzożywnych, roślinożernych, drapieżnych i pasożytów,
- opisuje przystosowania zwierząt do odżywiania się, życia w wodzie i na lądzie,
- wskazuje różnice między środowiskami wodnymi i lądowymi (łąka, pole, las, góry, pustynie lodowe),
- wyjaśnia rolę lasów i rozpoznaje podstawowe drzewa,
- zna przykłady zwierząt udomowionych i rozumie znaczenie udomowienia.
- wyjaśnia różnicę między pogodą a ciśnieniem atmosferycznym,
- rozpoznaje składniki pogody i przyrządy do ich pomiaru,
- zna symbole mapy pogody i bezpieczne zachowania w czasie groźnych zjawisk,
- wymienia kolejność barw tęczy, określa porę roku, wschód i zachód słońca, długość cienia w ciągu dnia.
- wymienia układy narządów i przyporządkowuje im wybrane narządy,
- zna rolę składników pokarmowych, narządów oddechowych i krwi,
- potrafi zmierzyć tętno, wyjaśnia rolę mięśni, hormonów i układu rozrodczego,
- omawia higienę, zdrowy styl życia i profilaktykę chorób zakaźnych,
- zna zasady pierwszej pomocy w typowych sytuacjach,
- rozumie zagrożenia wynikające z używek i fonoholizmu.
- rozpoznaje minerały, rodzaje skał i podstawowe formy terenu,
- korzysta z mapy i planu (skala, znaki kartograficzne, orientacja),
- wskazuje zmiany w krajobrazie spowodowane działalnością człowieka (pozytywne i negatywne),
- wyjaśnia różnicę między ochroną przyrody a ochroną środowiska,
- podaje przykłady działań na rzecz ochrony przyrody.

Wymagania edukacyjne na ocenę bardzo dobra

Uczeń:

- wyjaśnia, czym zajmują się biologia, geografia, chemia i fizyka,
- zna zasady bezpieczeństwa i potrafi je zastosować,
- rozpoznaje zagrożenia na podstawie piktogramów.
- planuje i opisuje doświadczenia, stawia hipotezy i analizuje wyniki,
- uzasadnia potrzebę systematycznych obserwacji i ich dokumentowania.
- dowodzi, że przedmioty są materią,
- bada właściwości ciał, przyporządkowuje je do odpowiednich grup,
- omawia obieg wody w przyrodzie,
- wyjaśnia powstawanie zjawisk atmosferycznych (wiatr, chmury, tęcza, opady, osady),
- korzysta z mapy pogody i kalendarza obserwacji.
- wyznacza kierunki świata (kompas, gnomon),
- wskazuje obiekty na mapie i w terenie,
- rysuje plan i szkic w skali, przelicza jednostki,
- orientuje mapę i korzysta z niej podczas planowania wycieczki.
- zna układy narządów i ich funkcje, opisuje procesy życiowe (trawienie, oddychanie, krążenie),
- wskazuje zasady higieny, zdrowego żywienia i aktywności fizycznej,
- rozpoznaje objawy chorób zakaźnych, zna sposoby profilaktyki,
- wie, jak zachować się w sytuacjach zagrożenia i udzielić pierwszej pomocy.
- rozróżnia organizmy i ich przystosowania do środowiska,
- porównuje środowiska naturalne i sztuczne, wskazuje zagrożenia,
- zna typy lasów, rolę i potrzebę ich ochrony,
- podaje przykłady obszarów chronionych, pomników przyrody, parków narodowych,
- uzasadnia konieczność ochrony przyrody.
- rozpoznaje rodzaje skał, surowce i formy terenu,
- wskazuje rzeki, jeziora i ich elementy,
- wyjaśnia zmiany krajobrazu pod wpływem człowieka,
- analizuje wpływ ukształtowania terenu na życie i działalność ludzi.
- prowadzi obserwacje przyrody w najbliższym otoczeniu,
- analizuje swój dzień pod kątem wypoczynku i zdrowych nawyków,
- uzasadnia potrzebę terenów zielonych dla ludzi i zwierząt.

Wymagania edukacyjne na ocenę celującą

Uczeń:

- zna przykłady znanych przyrodników i potrafi wskazać ich osiągnięcia,
- przewiduje skutki niewłaściwego użycia substancji niebezpiecznych i opracowuje własny regulamin bezpieczeństwa,
- samodzielnie planuje obserwacje i doświadczenia, stawia hipotezę i problem badawczy oraz wyciąga wnioski,
- wykonuje zielnik oraz inne prace projektowe, takie jak plakat, prezentacja, makietę, album czy dokumentacja fotograficzna,
- potrafi wykorzystać różne źródła informacji – mapy, atlasy, globus, GPS i serwisy internetowe,
- rozpoznaje organizmy, np. jednokomórkowe czy pospolite rośliny uprawne, i wyjaśnia ich znaczenie w przyrodzie,
- projektuje doświadczenia potwierdzające zjawiska przyrodnicze, np. fotosyntezę, działanie śliny, powstawanie tęczy czy chmury,
- analizuje i porównuje elementy środowiska przyrodniczego, takie jak skład powietrza, rodzaje krajobrazów, formy terenu, zastosowania skał, środowiska wodne i lądowe,
- wskazuje zależności między składnikami środowiska naturalnego a elementami środowiska wytworzonymi przez człowieka,
- przedstawia sposoby ochrony przyrody i proponuje własne działania proekologiczne,
- opracowuje zdrowy plan dnia oraz jadłospis, wyjaśnia rolę narządów i układów człowieka, zna zasady higieny i potrafi udzielić prostych form pomocy, np. wykonać opatrunek,
- odczytuje i interpretuje dane z mapy, prognozy pogody czy atlasu, potrafi samodzielnie narysować plan w odpowiedniej skali,
- przygotowuje plan wycieczki lub trasę, korzystając z mapy i prezentuje go klasie,
- zna przyczyny i skutki zjawisk przyrodniczych, np. zmienności temperatury, długości cienia, różnic w porach roku na półkulach,
- potrafi wyjaśnić ciekawostki geograficzne i przyrodnicze wykraczające poza podstawę programową,
- przygotowuje i prezentuje różne formy prac twórczych, które dokumentują jego wiedzę, obserwacje i samodzielne badania.